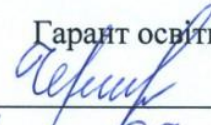

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

Чернега І.І.

«24» 07 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА ЛІДЕРСТВО»

Освітній рівень другий (магістерський)

Галузь знань 23 Соціальна робота

Спеціальність 232 Соціальне забезпечення

Освітня програма: Економіка соціального забезпечення

Факультет: Економіки і підприємництва

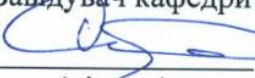
Умань – 2024 рік

Робоча програма з навчальної дисципліни «Соціальне підприємництво та лідерство» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» освітньо-професійної програми «Економіка соціального забезпечення». – Умань: Уманський НУС, 2024. – 24 с.

Розробники: д.е.н., професор Чернега І.І.
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Протокол № 1 від «07» серпня 2024 року

Завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

(Соколюк С.Ю.)
(підпис)

«07» серпня 2024 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки і підприємництва

Протокол № 1 від «08» серпня 2024 року

Голова
(Мудрак Р.П.)
(підпис)

«08» серпня 2024 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	дистанційна форма навчання
Кількість кредитів – 4,5	Галузь знань: 23 Соціальна робота	Обов'язкова	
Модулів – 1	Спеціальність: 232 «Соціальне забезпечення»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		1-й	1-й
Загальна кількість годин - 135		Семестр	
		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи здобувача – 6	Освітній рівень: другий (магістерський) Освітня програма: Економіка соціального забезпечення	Лекції	
		22 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		28 год.	4 год.
		Асинхронні заняття	
		-	28 год.
		Самостійна робота	
		85 год.	99 год.
		Вид контролю: екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять та самостійної роботи становить:
для денної форми навчання – 37% - 63%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Соціальне підприємництво та лідерство» розроблена відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва (схвалено Вченою радою УНУС, протокол №1 від 08.10.2020, із змінами та доповненнями від 11.07.2024, протокол № 8).

Навчальна дисципліна «Соціальне підприємництво та лідерство» належить до обов'язкових дисциплін, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою «Економіка соціального забезпечення» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 232 Соціальне забезпечення галузі знань 23 Соціальна робота.

Мета дисципліни - формування комплексу теоретичних і практичних знань здобувачів освіти щодо соціального підприємництва, підходів до класифікації соціальних підприємств, перспектив розвитку соціального підприємництва в Україні; бізнес-планування та бізнес-моделювання в соціальному підприємстві, інвестицій в соціальний бізнес та типів інвесторів для соціального підприємництва; лідерства, підприємливості, креативності, цінності, соціальної взаємодії, етики, іміджу в професійній діяльності працівника соціальної сфери.

Завдання дисципліни:

- формування комплексу знань щодо розвитку соціального підприємництва, підходів до класифікації соціальних підприємств;
- отримання знань щодо організаційно-правових форм господарювання та впливу стейкхолдерів соціального підприємства на процеси прийняття рішень;
- розуміння перспектив розвитку соціального підприємництва в Україні;
- вивчення процесу бізнес-планування в соціальному підприємстві;
- набуття знань щодо бізнес-моделювання в соціальному підприємстві як основи для старту соціального підприємства;
- набуття знань щодо інвестицій в соціальний бізнес та типів інвесторів для соціального підприємництва;
- розуміння лідерства, підприємливості та креативності в професійній діяльності;
- формування комплексу знань щодо лідерства та ініціативи в професійній діяльності працівника соціальної сфери;
- формування комплексу знань щодо професійної ідентичності;
- набуття навичок діяти згідно з цінностями працівника соціальної сфери;
- набуття вміння налагоджувати соціальну взаємодію та співробітництво;
- формування здатності дотримуватися етики, іміджу та корпоративної культури в професійній діяльності працівника соціальної сфери.

Предметом дисципліни є середовище соціального підприємництва та лідерство.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі освітньо-професійної програми:

Пререквізити	Постреквізити
	Управління соціально-трудовими відносинами
	Економіка соціального забезпечення
	Система соціального забезпечення

Вивчення навчальної дисципліни «Соціальне підприємництво та лідерство» передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Економіка соціального забезпечення» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 232 Соціальне забезпечення галузі знань 23 Соціальна робота (табл. 1).

Таблиця 1

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Соціальне підприємництво та лідерство»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 8	Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.	ПРН 14	Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.
ЗК 9	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	ПРН 14	Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.
		ПРН 6	Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для розвитку професійних навичок та якостей.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
СК 6	Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти.	ПРН 9	Організувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної допомоги.
		ПРН 8	Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях.
СК 10	Здатність виявляти професійну ідентичність та діяти згідно з цінностями працівника соціальної сфери.	ПРН 6	Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для розвитку професійних навичок та якостей.
		ПРН 17	Демонструвати позитивне ставлення до власної професії та відповідати своєю поведінкою етичним принципам і стандартам соціальної роботи.
СК 12	Здатність до формування позитивного іміджу професії, її статусу в суспільстві.	ПРН 17	Демонструвати позитивне ставлення до власної професії та відповідати своєю поведінкою етичним принципам і стандартам соціальної роботи.

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Соціальне підприємництво та лідерство», наведено в табл. 2, 3.

Таблиця 2

Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною «Соціальне підприємництво та лідерство»

	Результати навчання за навчальною дисципліною	Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	процесу розвитку соціального підприємництва, підходів до класифікації соціальних підприємств	Лекція, практичне заняття з вирішення професійно орієнтованих задач, аналітична робота, кейс-метод, самонавчання через конспекти та посібники, Moodle	Усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, написання есе, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
1.2	організаційно-правових форм господарювання та впливу стейкхолдерів соціального підприємства на процеси прийняття рішень		
1.3	перспектив розвитку соціального підприємництва в Україні		

1.4	процесу бізнес-планування в соціальному підприємстві		
1.5	процесу бізнес-моделювання в соціальному підприємстві як основи для старту соціального підприємства		
2	Уміння/навички:		
2.1	лідерства, підприємливості та креативності в професійній діяльності	Лекція, практичне заняття з вирішення професійно орієнтованих задач, дискусія, вирішення конкретних задач і ситуацій, аналітична робота, кейс-метод, самонавчання через конспекти та посібники, Moodle	Усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, написання есе, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
2.2	проявляти ініціативу в професійній діяльності працівника соціальної сфери		
2.3	діяти згідно з цінностями працівника соціальної сфери		
2.4	знаходити шляхи залучення інвестицій в соціальний бізнес		
2.5	налагоджувати соціальну взаємодію та співробітництво		
2.6	дотримуватися етики, іміджу та корпоративної культури в професійній діяльності працівника соціальної сфери		
3	Комунікація:		
3.1	з представниками соціального підприємства	Практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення ситуаційних задач	Участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, підсумковий контроль
3.2	з працівниками соціальної сфери		
3.3	з стейкхолдерами соціального підприємства		
3.4	з інвесторами соціального підприємства		
4	Автономія та відповідальність		
4.1	за виявлену ініціативу в професійній діяльності	практичне заняття з вирішення професійно орієнтованих задач, вирішення конкретних ситуацій, аналітична робота	Виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій
4.2	за згенеровані нові ідеї (креативність)		

**Методи навчання та методи контролю програмних результатів
навчання з навчальної дисципліни «Соціальне підприємництво та
лідерство»**

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
ПРН 6	Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для розвитку професійних навичок та якостей.	Лекція, практичні заняття, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій, написання есе, самонавчання через конспекти та посібники, Moodle	Усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, підготовка та представлення презентацій, модульний контроль
ПРН 8	Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях.	Лекція, практичні заняття, дискусія, виступ з міні-лекцією з проблемних питань самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій, написання есе, самонавчання через конспекти та посібники, Moodle	Усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, підготовка та представлення презентацій, модульний контроль
ПРН 9	Організовувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної допомоги.	Лекція, практичні заняття, дискусія, виступ з міні-лекцією з проблемних питань самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій, написання есе, самонавчання через конспекти та посібники, Moodle	Усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, підготовка та представлення презентацій, модульний контроль
ПРН 14	Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.	Лекція, практичне заняття з вирішення професійно орієнтованих задач, кейс-метод, написання есе, самонавчання через конспекти та посібники, Moodle	Усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, модульний контроль
ПРН 17	Демонструвати позитивне ставлення до власної професії та відповідати своєю поведінкою етичним принципам і стандартам соціальної роботи.	Лекція, практичні заняття, дискусія, виступ з міні-лекцією з проблемних питань самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій, написання есе, самонавчання через конспекти та посібники, Moodle	Усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, підготовка та представлення презентацій, модульний контроль

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Соціальне підприємництво, підходи до класифікації соціальних підприємств, перспективи розвитку соціального підприємництва в Україні

Тема 1. Поняття та історичні віхи розвитку соціального підприємництва, підходи до класифікації соціальних підприємств.

- 1.1. Підходи до визначення поняття «соціальне підприємництво».
- 1.2. Історичні віхи розвитку соціального підприємництва.
- 1.3. Підходи до класифікації соціальних підприємств.

Тема 2. Організаційно-правові форми господарювання та вплив стейкхолдерів соціального підприємства на процеси прийняття рішень.

- 2.1. Форми господарювання, що обирають соціальні підприємства у світі.
- 2.2. Переваги та недоліки організаційно-правових форм господарювання в Україні.
- 2.3. Ступінь впливу основних стейкхолдерів соціального підприємства на процеси прийняття рішень залежно від його форми господарювання.

Тема 3. Перспективи розвитку соціального підприємництва в Україні.

- 3.1. Перспективи розвитку соціального підприємництва в Україні.
- 3.2. Значення інновацій у соціальному підприємстві.

Змістовий модуль 2.

Бізнес-планування та бізнес-моделювання в соціальному підприємстві, інвестиції в соціальний бізнес та типи інвесторів для соціального підприємництва

Тема 4. Бізнес-планування в соціальному підприємстві.

- 4.1. Значення бізнес-планування в соціальному підприємстві, його етапи, фактори та сценарії розвитку.
- 4.2. Структура бізнес-плану.

Тема 5. Бізнес-моделювання в соціальному підприємстві як основа для старту соціального підприємства.

- 5.1. Види бізнес-моделей соціальних підприємств.
- 5.2. Каркаси, що використовуються для формування бізнес-моделі підприємства.
- 5.3. «Канва соціального підприємства».

Topic 5. Business modeling in social entrepreneurship as a basis for starting a social enterprise.

- 5.1. Types of business models of social enterprises.
- 5.2. Frameworks used to form a business model enterprises.
- 5.3. "Canvas of social enterprise".

Тема 6. Інвестиції в соціальний бізнес та типи інвесторів для соціального підприємництва.

- 6.1. Інвестиції впливу.
- 6.2. Етапи інвестування.
- 6.3. Типи інвесторів для соціального підприємництва.

Topic 6. Investments in social business and types of investors for social entrepreneurship.

- 6.1. Impact investing.
- 6.2. Stages of investment.
- 6.3. Types of investors for social entrepreneurship.

Змістовий модуль 3.

Лідерство, підприємливість, креативність, цінності, соціальна взаємодія, етика, імідж в професійній діяльності працівника соціальної сфери

Тема 7. Поняття лідерства, підприємливість та креативність в професійній діяльності.

- 7.1. Поняття лідерства та його складники.
- 7.2. Підприємливість та креативність в професійній діяльності.
- 7.3. Відмінності між керівництвом та лідерством.
- 7.4. Стилї та концептуальна типологія лідерства.

Тема 8. Лідерство та ініціатива в професійній діяльності працівника соціальної сфери.

- 8.1. Лідерство в професійній діяльності фахівців різних галузей.
- 8.2. Розвиток лідерства та ініціатива в професійній діяльності працівника соціальної сфери.
- 8.3. Лідерство як засіб вдосконалення процесу управління професійною діяльністю працівника соціальної сфери.

Тема 9. Професійна ідентичність та цінності працівника соціальної сфери.

- 9.1. Поняття та значення цінностей.
- 9.2. Професійна ідентичність та цінності працівника соціальної сфери.
- 9.3. Групові цінності та їх класифікація.
- 9.4. Особисті цінності та їх класифікація.
- 9.5. Вплив особистих цінностей на корпоративну стратегію.

Тема 10. Соціальна взаємодія, співробітництво, етика, імідж та корпоративна культура в професійній діяльності працівника соціальної сфери.

- 10.1. Соціальна взаємодія, співробітництво.
- 10.2. Етичні принципи та стандарти соціальної роботи, професійна етика.
- 10.3. Імідж як складник діяльності управлінської команди.
- 10.4. Корпоративна культура в професійній діяльності працівника соціальної сфери.
- 10.4. Запобігання виникнення та розв'язання конфліктів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						дистанційна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	асинхр	інд	с.р.
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Соціальне підприємництво, підходи до класифікації соціальних підприємств, перспективи розвитку соціального підприємництва в Україні												
Тема 1. Поняття та історичні віхи розвитку соціального підприємництва, підходи до класифікації соціальних підприємств.	13	2	2			9	13	1		2		10
Тема 2. Організаційно-правові форми господарювання та вплив стейкхолдерів соціального підприємства на процеси прийняття рішень.	15	2	4			9	15		1	2		12
Тема 3. Перспективи розвитку соціального підприємництва в Україні.	13	2	2			9	13	1		2		10
Разом за змістовим модулем 1	41	6	8			27	41	2	1	6		32
Змістовий модуль 2.												
Бізнес-планування та бізнес-моделювання в соціальному підприємстві, інвестиції в соціальний бізнес та типи інвесторів для соціального підприємництва												
Тема 4. Бізнес-планування в соціальному підприємстві.	17	4	4			9	17	1		4		12
Тема 5. Бізнес-моделювання в соціальному підприємстві як основа для старту соціального підприємства. * Topic 5. Business modeling in a social enterprise as a basis for starting a social enterprise.*	15	2*	4*			9	15		1	4		10

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>
Тема 6. Інвестиції в соціальний бізнес та типи інвесторів для соціального підприємництва.* Topic 6. Investments in social business and types of investors for social entrepreneurship.*	12	2*	2*			8	12		1	2		9
Разом за змістовим модулем 2	44	8	10			26	44	1	2	10		31
Змістовий модуль 3.												
Лідерство, підприємливість, креативність, цінності, соціальна взаємодія, етика, імідж в професійній діяльності працівника соціальної сфери												
Тема 7. Поняття лідерства, підприємливість та креативність в професійній діяльності.	14	2	4			8	14	1		2		11
Тема 8. Лідерство та ініціатива в професійній діяльності працівника соціальної сфери.	12	2	2			8	12		1	2		9
Тема 9. Професійна ідентичність та цінності працівника соціальної сфери.	12	2	2			8	12			4		8
Тема 10. Соціальна взаємодія, співробітництво, етика, імідж та корпоративна культура в професійній діяльності працівника соціальної сфери.	12	2	2			8	12			4		8
Разом за змістовим модулем 3	50	8	10			32	50	1	1	12		36
Усього годин	135	22	28			85	135	4	4	28		99

*Заняття проводяться на англійській мові, залучено стейкхолдерів для спільного проведення аудиторних занять

5. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	дистанційна форма
Змістовий модуль 1.			
Соціальне підприємництво, підходи до класифікації соціальних підприємств, перспективи розвитку соціального підприємництва в Україні			
1.	Тема 1. Поняття та історичні віхи розвитку соціального підприємництва, підходи до класифікації соціальних підприємств.	2	
2.	Тема 2. Організаційно-правові форми господарювання та вплив стейкхолдерів соціального підприємства на процеси прийняття рішень.	4	1
3.	Тема 3. Перспективи розвитку соціального підприємництва в Україні.	2	
Змістовий модуль 2.			
Бізнес-планування та бізнес-моделювання в соціальному підприємстві, інвестиції в соціальний бізнес та типи інвесторів для соціального підприємництва			
4.	Тема 4. Бізнес-планування в соціальному підприємстві.	4	
5.	Тема 5. Бізнес-моделювання в соціальному підприємстві як основа для старту соціального підприємства.* Topic 5. Business modeling in a social enterprise as a basis for starting a social enterprise.*	4*	1
6.	Тема 6. Інвестиції в соціальний бізнес та типи інвесторів для соціального підприємства.* Topic 6. Investments in social business and types of investors for social entrepreneurship.*	2*	1
Змістовий модуль 3.			
Лідерство, підприємливість, креативність, цінності, соціальна взаємодія, етика, імідж в професійній діяльності працівника соціальної сфери			
7.	Тема 7. Поняття лідерства, підприємливість та креативність в професійній діяльності.	4	
8.	Тема 8. Лідерство та ініціатива в професійній діяльності працівника соціальної сфери.	2	1
9.	Тема 9. Професійна ідентичність та цінності працівника соціальної сфери.	2	
10.	Тема 10. Соціальна взаємодія, співробітництво, етика, імідж та корпоративна культура в професійній діяльності працівника соціальної сфери.	2	
Разом		28	4

*Заняття проводяться на англійській мові, залучено стейкхолдерів для спільного проведення аудиторних занять

6.Теми асинхронних занять для дистанційної форми навчання

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1.		
Соціальне підприємництво, підходи до класифікації соціальних підприємств, перспективи розвитку соціального підприємництва в Україні		
1.	Тема 1. Поняття та історичні віхи розвитку соціального підприємництва, підходи до класифікації соціальних підприємств.	2
2.	Тема 2. Організаційно-правові форми господарювання та вплив стейкхолдерів соціального підприємства на процеси прийняття рішень.	2
3.	Тема 3. Перспективи розвитку соціального підприємництва в Україні.	2
Змістовий модуль 2.		
Бізнес-планування та бізнес-моделювання в соціальному підприємстві, інвестиції в соціальний бізнес та типи інвесторів для соціального підприємництва		
4.	Тема 4. Бізнес-планування в соціальному підприємстві.	4
5.	Тема 5. Бізнес-моделювання в соціальному підприємстві як основа для старту соціального підприємства.	4
6.	Тема 6. Інвестиції в соціальний бізнес та типи інвесторів для соціального підприємства.	2
Змістовий модуль 3.		
Лідерство, підприємливість, креативність, цінності, соціальна взаємодія, етика, імідж в професійній діяльності працівника соціальної сфери		
7.	Тема 7. Поняття лідерства, підприємливість та креативність в професійній діяльності.	2
8.	Тема 8. Лідерство та ініціатива в професійній діяльності працівника соціальної сфери.	2
9.	Тема 9. Професійна ідентичність та цінності працівника соціальної сфери.	4
10.	Тема 10. Соціальна взаємодія, співробітництво, етика, імідж та корпоративна культура в професійній діяльності працівника соціальної сфери.	4
Разом		28

7. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	дистанційна форма
Змістовий модуль 1. Соціальне підприємництво, підходи до класифікації соціальних підприємств, перспективи розвитку соціального підприємництва в Україні			
1.	Тема 1. Поняття та історичні віхи розвитку соціального підприємництва, підходи до класифікації соціальних підприємств.	9	10
2.	Тема 2. Організаційно-правові форми господарювання та вплив стейкхолдерів соціального підприємства на процеси прийняття рішень.	9	12
3.	Тема 3. Перспективи розвитку соціального підприємництва в Україні.	9	10
Змістовий модуль 2. Бізнес-планування та бізнес-моделювання в соціальному підприємстві, інвестиції в соціальний бізнес та типи інвесторів для соціального підприємництва			
4.	Тема 4. Бізнес-планування в соціальному підприємстві.	9	12
5.	Тема 5. Бізнес-моделювання в соціальному підприємстві як основа для старту соціального підприємства.	9	10
6.	Тема 6. Інвестиції в соціальний бізнес та типи інвесторів для соціального підприємства.	8	9
Змістовий модуль 3. Лідерство, підприємливість, креативність, цінності, соціальна взаємодія, етика, імідж в професійній діяльності працівника соціальної сфери			
7.	Тема 7. Поняття лідерства, підприємливість та креативність в професійній діяльності.	8	11
8.	Тема 8. Лідерство та ініціатива в професійній діяльності працівника соціальної сфери.	8	9
9.	Тема 9. Професійна ідентичність та цінності працівника соціальної сфери.	8	8
10.	Тема 10. Соціальна взаємодія, співробітництво, етика, імідж та корпоративна культура в професійній діяльності працівника соціальної сфери.	8	8
Разом		85	99

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання виконуються здобувачами освіти за власним вибором. Вони не є обов'язковими і належать до вибіркового завдань.

Індивідуальні завдання охоплюють:

- а) підготовку і презентацію реферату або есе (один протягом семестру),
- б) виступ з міні-лекцією з проблемних питань (один протягом семестру),
- в) написання тез доповідей на конференцію (одні протягом семестру),
- г) складання комплексного кросворду (один протягом семестру),
- д) складання тематичного кросворду (один протягом семестру),
- ж) складання тематичних тестів (один варіант протягом семестру).

Самостійна робота для здобувачів передбачає виконання індивідуальних завдань. Метою виконання самостійної роботи є набуття комплексу теоретичних і практичних знань здобувачів освіти щодо соціального підприємництва, підходів до класифікації соціальних підприємств, перспектив розвитку соціального підприємництва в Україні; бізнес-планування та бізнес-моделювання в соціальному підприємстві, інвестицій в соціальний бізнес та типів інвесторів для соціального підприємництва; лідерства, підприємливості, креативності, цінності, соціальної взаємодії, етики, іміджу в професійній діяльності працівника соціальної сфери.

Під час вивчення навчальної дисципліни «Соціальне підприємництво та лідерство» здобувачі виконують одне індивідуальне завдання. Самостійну роботу здобувачі виконують протягом вивчення дисципліни «Соціальне підприємництво та лідерство» з проведенням консультацій з викладачем дисципліни відповідно до графіка навчального процесу.

9. Методи навчання

Теоретичні та практичні положення дисципліни вивчаються здобувачами освіти в процесі роботи над лекційним курсом, участі у семінарських заняттях, при виконанні самостійної роботи та індивідуальних завдань, тощо.

При викладанні навчальної дисципліни для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій, таких, як: лекції-бесіди, робота в мікрогрупах, кейс-метод, аудіовізуальний метод, метод «дерева рішень», презентації, тощо.

Лекції-бесіди – при читанні лекції здобувачам освіти даються питання для самостійного розміркування, що дає змогу зосередити увагу на найбільш важливих проблемах теми, яка вивчається, визначити зміст і темп викладу навчального матеріалу з урахуванням рівня підготовленості та освіти аудиторії. Окрім питань здобувачів, вона допускає викладення ними своєї точки зору з того чи іншого питання.

Робота в мікрогрупах використовується з метою є розв'язання дилем, що потребують колективного обговорення.

Кейс-метод (метод аналізу конкретних ситуацій) передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу.

Застосування аудіовізуального методу передбачає використання можливостей Інтернет, теле-, відео-, фото-, аудіо- та інших матеріалів у навчальному процесі.

Метод «дерева рішень» використовується з метою зважити на переваги і недоліки різних варіантів дій, рішень тощо, аналізуючи та оцінюючи альтернативні варіанти розв'язання проблеми та прогножуючи наслідки кожного з них.

Дистанційні технології навчання є однією з форм індивідуалізації освітнього процесу, що ґрунтується на принципах відкритого навчання з широким використанням комп'ютерних навчальних програм різного призначення та створює інформаційне освітнє середовище для передачі веб-ресурсів навчальних дисциплін і взаємодії між учасниками.

Дистанційне навчання в Уманському НУС здійснюється відповідно до положення «Про організацію поточного, семестрового контролю та проведення атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій в Уманському національному університеті садівництва». Для забезпечення освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання в УНУС і використовується система управління навчанням Moodle. Матеріали курсу «Соціальне підприємництво та лідерство» розміщені на платформі Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=1826>. В разі потреби проводяться відеоконференції в форматі лекцій або семінарів. Зв'язок здобувачів освіти з викладачем забезпечують різноманітні сучасні платформи, такі як: Zoom, Google Meet, Moodle, тощо.

10. Методи контролю

Для забезпечення перевірки засвоєних здобувачами знань, сформованих умінь і навичок передбачено застосування таких методів контролю:

- усного контролю – при проведенні опитувань здобувачів під час практичних занять, задачі індивідуальних завдань;
- письмового контролю або тестового контролю – при написанні модульного контролю;
- практичного контролю – при перевірці та встановленні правильності виконання здобувачами індивідуальних завдань;
- самоконтролю – при регулюванні здобувачами своєї навчальної

діяльності за допомогою ведення здобувачами індивідуального обліку накопичених балів за рейтинговою оцінкою виконаної ними роботи та порівняння з нормативними значеннями.

В основу рейтингового оцінювання знань здобувача закладена 100-бальна шкала (максимально можлива сума балів, яку може набрати здобувач за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, наукової роботи тощо).

При виконанні завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання та практичні вміння, яких набули здобувачі після опанування матеріалу. Модульний контроль проводиться письмовій формі. Модульний контроль передбачає перевірку стану засвоєння визначеної системи елементів знань та вмінь здобувачів освіти. Максимальна оцінка за модульний контроль – 10 балів.

У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, здобувачі мають право з дозволу викладача скласти їх до останнього практичного заняття. Час і порядок складання визначає викладач. У разі, коли здобувач не з'явився на проведення підсумкового контролю (екзамен) без поважних причин, він отримує нуль балів. Передача підсумкового контролю допускається у строки, які встановлюються викладачем. Знання здобувача вважаються незадовільними, за умови, що сума балів його поточної успішності та за підсумковий контроль складають менше 60% від максимально можливої суми за цей модуль.

11. Розподіл балів, які отримують здобувачі

В основу рейтингового оцінювання знань здобувача закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати здобувач за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, наукової роботи тощо). Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни розподіляються наступним чином:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка «відмінно» (90 – 100 балів). Здобувач має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, які передбачені програмою курсу, засвоїв основну й ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення й висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

Оцінка «добре» (74 – 89 балів). Здобувач повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення й висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, невеликі помилки у розрахунках при вирішенні практичних завдань.

Оцінка «задовільно» (60 – 73 бали). Здобувач засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлені теоретичні питання, припускається грубих помилок при вирішенні практичного завдання.

Оцінка «незадовільно» (менше 60 балів). Здобувач не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні питання, не володіє основними методами наукових досліджень при виконанні практичних завдань. Здобувач не допускається до складання іспиту, якщо кількість балів одержаних за результати успішності під час поточного та модульного контролю (відповідно змістовому модулю) впродовж семестру в сумі не досягла 35 балів.

12. Методичне забезпечення

1. Чернега І.І. Методичні рекомендації для виконання практичних завдань та самостійної роботи з дисципліни «Соціальне підприємництво та лідерство» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» освітньої програми «Економіка соціального забезпечення» денної та дистанційної форм навчання. Умань, 2024 р. 50 с.
2. Чернега І.І. Електронний навчальний курс для дистанційного вивчення навчальної дисципліни «Соціальне підприємництво та лідерство» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» освітньої програми «Економіка соціального забезпечення» денної та дистанційної форм навчання. URL: <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=1826>.

13. Рекомендована література

Базова

1. Бочарнікова А. Про соціальне підприємництво – просто! Навч. посіб. за ред. Марія Семенченко.– Київ : СТ-Друк, 2020. 67 с.
2. Максим'як А. Я. Еволюція лідерства в сучасному менеджменті: виклики та перспективи. Вісник ДонНУ ім. В.Стуса. №1. 2024, С. 94-97.
3. Синдром професійного вигорання. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://3proverh.blogspot.com/2012/04/blogpost.html>
4. Соціальне підприємництво – найкращі кейси, виклики та можливості для громадських організацій. Громадський простір. [Електронний ресурс] URL: <https://www.prostir.ua/?focus=prostir-talks-sotsialne-pidpryjemnytstvo-kraschikejsy-vyklyky-ta-mozhlyvosti-dlya-hromadskyh-orhanizatsij>
5. Соціальне підприємництво в Україні: Економіко-правовий аналіз [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.euneighbours.eu/sites/default/files/publications/2020-11/Legal%20report%20in%20Ukraine_Ukrainian.pdf
6. Соціальне підприємництво як неоціненна необхідність для України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://voxukraine.org/uk/sotsialne-pidpryjemnytstvo-yakneotsinenna-neobhidnist-dlya-ukrainy-ua/>
7. Соціальне підприємництво. Prometheus. [Електронний ресурс] URL: https://edx.prometheus.org.ua/courses/course-v1:WNISEF+SE101+2017_T4/about
8. Соціальне підприємництво: дизайн-мислення та невизначеність. ВУМ Online. [Електронний ресурс] URL: <https://vumononline.ua/course/social-entrepreneurship>
9. Соціальне підприємництво: опорний конспект / укл. Овсянюк-Бердадіна О. Ф. Тернопіль: Вектор, 2021. 74 с.
10. Соціальне підприємництво: посібник для викладачів курсу / за наук. редакцією к.е.н. А. О. Корнецького — К. : Фамільна друкарня Huss, 2019. 160 с.

11. Швець Г.О. Соціальне підприємництво: теоретичні та практичні аспекти. Економіка і організація управління. № 3 (39) 2020. С. 243-251.
12. Швець Д. В., Цукан О. М., Расторгуєва Н. О. Трансформація лідерства в суспільстві. Теоретичні і прикладні проблеми психології та соціальної роботи. 2022. № 1(1). С. 159–171.

Допоміжна

13. Androshchuk B., Kornetskyu A. Sozialunternehmertum: Ein effektives Instrument zur Bewältigung sozialer Herausforderungen in der Ukraine? Ukraine-Analysen. 2018. № 210. P. 17–20. URL: <http://www.laenderanalysen.de/ukraine/pdf/UkraineAnalysen210.pdf>
14. Murphy P. J., Smothers J., Novicevic M. M., Humphreys J. H., Roberts F. B., Kornetskyu A. Social enterprise in Antebellum America: the case of Nashoba (1824-1829). Journal of Management History. 2018. Vol. 24. Issue 1. P. 99–119.
15. The Institute for Social Entrepreneurs. Evolution of the social enterprise industry: A chronology of key events. URL: <http://socialent.org/documents/EVOLUTIONOFTHE SOCIALENTERPRISEINDUSTRY-ACHRONOLOGYOFKEYEVENTS.pdf>
16. Бізнес інкубатор української соціальної академії / Ukrainian social academy. URL: <http://social-academy.com.ua/incubator/>
17. Звіт Європейської комісії «Соціальні підприємства та їхні екосистеми в Європі» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.euricse.eu/social-enterprises-andtheir-ecosystems-in-europe-mapping-study/>
18. Зубрицька Я.О. Методичні підходи щодо оцінки трудового потенціалу підприємства // Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/chem._biol/nvnltu/21_17/194_Zub.pdf
19. Крулько Є.Л. Моделі соціально-трудоових відносин між працівниками і роботодавцями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua>.
20. Чернега І.І., Бленда Н.О., Непочатенко О.А., Коротеєв М.А., Мальована М.М., Пономарьова М.С. Основи формування соціального підприємництва як сучасної форми господарювання. «Наука і техніка сьогодні» (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Техніка», Серія «Фізико-математичні науки»): журнал. 2022. № 1(1). 2022. С. 168 - 179.
21. Чернега І.І., Жарун О.В., Панахно Р.В., Майданюк Р.П. Соціальне підприємництво: досвід європейських країн та сучасні тенденції розвитку в Україні. Журнал з менеджменту, економіки та технологій. Державний біотехнологічний університет, 2024. № 2. С. 13-27.
22. Чернега І.І., Костюк В.С., Ревуцька А.О., Пархоменко Л.А. Соціальний розвиток територіальних громад: особливості воєнного та післявоєнного періодів. «Наука і техніка сьогодні» (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Фізико-математичні науки», Серія «Техніка»): журнал. 2023. № 10(24) 2023. С. 156-168.
23. Чернега І.І., Нестерчук Ю.О., Бленда Н.О., Жарун О.В., Костюк В.С. Вплив лідерства на процес управління соціально-трудоовими відносинами в інституціональному середовищі розвитку підприємництва в контексті

- економічної безпеки бізнесу. «Актуальні питання у сучасній науці (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія Економіка», Серія «Державне управління», Серія «Техніка», Серія «Історія та археологія»)»: журнал. 2023. № 8(14) 2023. С. 150-162.
24. Чернега І.І., Соколюк С.Ю., Жарун О.В., Коротєєв М. А., Тупчій О.С. Формування інноваційного проекту шляхом прийняття ефективних управлінських рішень. Вісн. УНУС. Серія «Економіка». 2021. № 98. Ч 2. С. 203-211.
25. Чернега І.І., Фротер О.С., Бондаренко Н.В., Бурляй О.Л., Бленда Н.О. Соціальне підприємництво та лідерство в процесі управління соціально-трудовими відносинами. «Наука і техніка сьогодні» (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Техніка», Серія «Фізико-математичні науки») : журнал. 2022. № 1(1). 2022. С. 72-84.
26. Чернега І. І., Бленда Н.О. Поняття соціального підприємництва як форми господарювання. - Актуальні питання сучасної економіки, матеріали XIII Всеукраїнської наукової конференції. 21 грудня 2021 р. Умань : Видавець «Сочінський М. М.», 2021. С. 93-95.
27. Чернега І. І., Бленда Н.О. Теоретичні основи соціального підприємництва як сучасної форми господарювання. - Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Економіка, освіта, технології в контексті глобальних викликів». 23-24 вересня 2021 р. м. Черкаси : ЧДБК, 2021. С. 227-229.
28. Чернега І. І., Бурляй О.Л., Бленда Н.О., Пономарьова М.С., Прозорова Н.В. Обізнаність суб'єктів соціально-трудових відносин в інституціональному бізнес-середовищі. Вісн. ХНАУ. Серія «Економічні науки». 2021. № 2 (1). С. 148-161.

Основні нормативно-правові акти та інформаційні ресурси

29. Господарський кодекс України: Офіційний текст. – К.: Кондор, 2004. – 208 с.
30. Закон України «Про колективні договори і угоди». – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3356-12>.
31. Закон України «Про оплату праці». – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=108%2F95-%E2%F0>.
32. Закон України «Про організації роботодавців». – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2436-14>.
33. Закон України «Про охорону праці». – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3356-12>.
34. Закон України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)». – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=137%2F98-%E2%F0>.
35. Закон України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності». – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1045-14>.
36. Закон України «Про аудиторську діяльність» від 22.04.93 р. зі змінами і доповненнями // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 23.
37. Закон України «Про зайнятість населення». – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/803-12>.

38. Закон України «Про соціальний діалог в Україні». – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2862-17>.
39. Сайт Державної служби статистики України. URL: <http://ukrstat.gov.ua/>.

14. Перезарахування та визнання результатів навчання

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Соціальне підприємництво та лідерство» або окремого її елемента відбувається відповідно до Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті садівництва результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/4n0x>).

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 25 % освітньої програми.

15. Політика академічної доброчесності

У процесі навчання з дисципліни «Соціальне підприємництво та лідерство», здобувачі повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності Уманського національного університету садівництва (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/4dH7>). При підготовці рефератів, виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані здобувачами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діяннях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, здобувачам настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

16. Зміни у робочій програмі на 2024/2025 навчальний рік

1. В розділі мета та завдання навчальної дисципліни внесені зміни відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва, затвердженого Вченою радою УНУС протокол № 1 від 08.10.2020, зі змінами та доповненнями від 11.07.2024, протокол №8, та введеного в дію наказом ректора від 11.07.2024 №01-16/18/од. (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/iERg>).

2. Внесено зміни у робочу програму у зв'язку із започаткуванням дистанційної форми навчання.

3. Оновлено матеріал змістових модулів та тем з навчальної дисципліни.

4. Оновлено перелік рекомендованої літератури.